

KONU	SAHİFE
BASZYAZI	
(İnşaat Mühendisleri Odası)	1
İSTANBUL PLÂNLAMASINDA GEÇİT DEVRESİ TEDBİRLERİ I. ŞURASI HAKKINDA NOTLAR	
(Cemal ERTEK)	2/
KIRKDİLİM VARYANTI	
(Kâmuran GÜRAKAN)	3
DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜNÜN KURULUŞU ve ÇALIŞMALARI	
(Milton LIEBERMAN)	6
KÖY YOLLARI DAVASI KARŞISINDA TUTUMUMUZ	
(Osman SALİHOĞLU)	12
BEYNELMİLEL	
(Atilla ŞENOL)	13
TÜRKİYE'NİN SU ve TOPRAK KAYNAKLARI GELİŞTİRİLMESİ İLE İLGİLİ MÜHİM PROBLEMLERİ	
(Korkut ÖZAL)	14
İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİNDE ZEMİN MEKANİĞİNİN YERİ	
(Hüsamettin GÜZ)	19
SENELİK TRAFİK HACMİ TAHAVVÜLÂTI	
(M. Bekir ÜNVER)	20
FOTOĞRAFLA MÜHENDİSLİK HABERLERİ	
(Dış Basın - Muammer Çetinçelik)	24
GEÇİŞ NOKTALARI	
(Halûk DERMAN)	33
ANKARA'NIN KISA JEOLJİSİ	
(Colette SERUYA)	34
ODADAN HABERLER	
(Fevzi KOÇ)	37
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI MESLEKİ ANKETİNE GÖNDERİLEN CEVAPLAR	
(Fevzi ATAÇ - Mesut Gün - M. Ali ÇİTİPİTOĞLU - Mehmet SALİHOĞLU - Hamit KURANEL - Enver BAŞOL - Hidayet TURANLI - Selâmi ÜNLÜGİL) ..	38
YÜKSEK PLÂNLAMA KURULU ÇALIŞMALARI	
(Devlet Plânlama Teşkilâtı)	41
YENİ YAYINLAR	
(Hüsamettin GÜZ - Hüseyin CÖNTÜRK)	47
METEOROLOJİ	
(S. OLGUNTÜRK - E. ERKÖSE) ..	48

İLAN TARİFESİ:

İç Sahifeler : Santimi	15 TL.
Dış Sahifeler:	« 20 TL.
Dış Kapak : Maktuen	1000 TL.
Devamlı ilânlar	pazarlığa tâbidir.

İstanbul Plânlamasında Geçit Devresi Tedbirleri I. Şurası Hakkında Notlar

Yazan :
Cemal ERTEK
İnş. Yük. Müh.

Yukarıda belirtilen gündem maddeleri üzerinde ön çalışmalar yapmış olan Mimarlar Odası her mevzu hakkında görüşünü yazılı olarak bütün Şûra azalarına sırası geldikçe dağıtmış, ekip veya ferdi iş takimi ile bu görüşlerini savunmuşlardır.

II. Şûrada Odamızın da aynı hazırlıkla temsil edilmesini temenni ederek, I. Şûrada görüşülen mevzular hakkında çok kısa notlar takdim edeceğim.

MİMARLAR ODASI

Modern cemiyetlerin çok girift hayati fonksiyonlarının âhenkle birleştirilmesi çalışmalarında ortaya kudreti elinde tophyan iki grup çıkmaktadır. Bunlardan birisi araştırmacı teknisyenler, diğeri ise politikacı ve idarecilerdir. Bu iki gurubun koordinasyonundaki problemler, selâhiyetler ve dolayısıyla mes'uliyetler konusunda son derece nazik durumlar yaratmakta ve hangi gurubun nerede durması lâzım geldiğinin tâyinini gerektirmektedir. Hâlen araştırmacı teknisyenler ilerlemenin görünmez kahramanlarıdır.

Ve görünmemek ise bu kahramanlığın değerini azaltmaktadır. Plânlamadaki işbirliği konusunda da durum tamamen aynıdır. Politikacı ve idarecinin rolü plânlama arasındaki kötü plânlamayı tüm olarak ortaya çıkaran sosyolog, hukukçu, iktisatçı, mimar gibi kollardan farklı değildir. Bu esnada politikacı ve idareci ancak araştırmacı teknisyen rolünde olmalıdır. Bütün teknisyenlerin müşterek sonuca varmalarını takiben ise politikacı ve idareci ancak ve ancak organizatör koordinatör rolünün hudutları içinde kalmayı bilmelidir. Esasen her şeyi bilen politikacı ve idareci tipi meselelerin giriftliği dolayısıyla tarihe karışmıştır. Çalışmaların gayeye ulaşması ise yine teknisyenler ile politikacı ve idarecilerin işbirliğinde ve form sistemini benimsemeleriyle kabil olacaktır. Şûra toplantısının tertip edilmesi hâdisesinde İstanbul Belediyesinin bizi bu yönde doğru çözümlere götürecek yeni reform zihniyetinin ışıklarını bulmaktayız.

BELEDİYE RİYASETİ

Fatihin İstanbul'u fethederek açtığı kapıdan içeriye Avrupa girmiş ve ilk tesirini imar alanında göstermiştir. Üçüncü Selim zamanına kadar ciddi bir imar tatbikatı yapılmamıştır. Üçüncü Selim Üsküdar sahillerinde Selimiyyeyi inşa ettirmiş, kışla civarının imar plânını yaptırmıştır. 1836 yılında Almanya'dan davet edilen (Molteke) önce şehir haritasını çıkarttıktan sonra üzerine imar plânını yapmıştır. Bu plân bir kısım yolların genişletilmesiyle bâzı cami ve meydanların etrafının açılmasını derpiş ediyordu. Abdülmecit devrinde Avrupalı binaların, sarayların inşasına başlamış, Abdülaziz devrinde Batı şehri tekniği İstanbul'a girmiştir. Bu devirde imar tatbikatı plânları (Hausman) a yaptırılmıştır. II. Abdülmecit devrinde Hausman'ın plânları getirilmiş ise de bu devirde imar hareketleri yapılmamıştır. 1908 de Sultan Reşat devrinde 6. defa imar hareketlerine girilmiştir. Bu devirde İngiliz, Alman firmalarına İstanbul haritası yaptırılmıştır. 1913-1914 senelerinde bu haritalar renkli olarak tab edilmiştir. Osmanlı İmparatorluğu zamanında şehir ve kasabaların imarını bir hukuk nizamına bağlamak maksadıyla 1882 yılında Ebniye Kanunu çıkarılmıştır.

Bu kanun, yolların genişletilmesi, parselasyon plânlarına ait hükümleri ihtiva ediyordu. Cumhuriyetin ilânını müteakip şehirciliğin bir ilim olduğunu, her şehir ve kasabanın plânlamasında üzerinde durulacak birçok meselelerin bulunduğunu ifade eden büyük Atatürk, Ankara'nın ilmin ışığı altında plânların hazırlanmak üzere Avusturyalı şehirci mimar Kar-

(Devamı 42. sayfada)